

Сертифікатна програма
Психосоціальна підтримка у громадах
під час криз і надзвичайних ситуацій

1. Для слухачів з базовою вищою освітою за спеціальностями «Психологія» та «Соціальна робота»

Дисципліна	семестр/год. тижд.		/контроль/ кред.ЄКТС	
Кваліфікаційний рівень	Сертифікатна програма			
1. Нормативні дисципліни				
1.1. Кризові інтервенції	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
1.2. Система психосоціальної підтримки у громаді	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
1.3. Тренінг для тренерів	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
2. Вибіркові дисципліни відсутні				

2. Для слухачів без з базової вищої освіти за спеціальностями «Психологія» та «Соціальна робота»

Дисципліна	семестр/год. тижд.		/контроль/ кред.ЄКТС	
Кваліфікаційний рівень	Сертифікатна програма			
1. Нормативні дисципліни				
1.1. Основи психосоціальної підтримки і базові навички фахівця	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
1.2. Кризові інтервенції	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
1.3. Система психосоціальної підтримки у громаді	1	/ 2	/ залік	/ 3,0
2. Вибіркові дисципліни відсутні				

Кредитів ЄКТС з нормативних дисциплін **9,0**

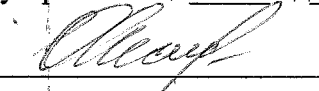
Кредитів ЄКТС з вибірових дисциплін **0**

Разом: Кредитів ЄКТС 9

Завідувач кафедри

Декан

Ухвалено радою факультету протокол № 5 від 06.02.24

Голова ради факультету

Погоджено:

Навчальний відділ

Сертифікатна програма

«Психосоціальна підтримка у громадах під час криз і надзвичайних ситуацій»

- Сертифікатна програма орієнтована на зовнішніх слухачів, які мають вищу освіту бакалаврського рівня
- Спеціальні положення про визнання попереднього навчання (формального, неформального, неофіційного)

Немає.

- Профіль програми

Сертифікатна програма спрямована на формування знань та розвиток навичок у соціальних працівників і психологів, що працюють в громадах різних регіонів України у сфері послуг з психосоціальної підтримки населення, яке зазнало впливу кризових подій та/або надзвичайних ситуацій, зокрема у контексті війни Росії проти України.

З огляду на актуальну ситуацію в Україні, зараз багато громад в різних регіонах залучені до допомоги внутрішньо переміщеним особам, сім'ям учасників бойових дій, людям, що перебували під загрозою на територіях ведення бойових дій, пережили втрату близьких та житла. Працівники сфери психосоціальних послуг українських громад мають велику потребу у знаннях та навичках, орієнтованих на сучасні та ефективні підходи до надання допомоги цим людям.

Кафедри психології та педагогіки і Школи соціальної роботи у співпраці з Центром психічного здоров'я НаУКМА мають досвід впровадження підходів та інтервенцій у галузі психосоціальної підтримки, який базується на спільній проєктній діяльності з міжнародними організаціями та зарубіжними навчальними установами (Університетом Джонса Гопкінса, Університетською клінікою Акерсхус (Осло, Норвегія), Міжнародним медичним корпусом, Всесвітньою організацією охорони здоров'я та ін.), Дитячим Фондом ООН UNICEF, Всесвітньою організацією охорони здоров'я та ін.), результатом якого зараз є науково-освітній потенціал, орієнтований на сучасні практики з доказовою ефективністю.

Зміст сертифікатної програми «Психосоціальна підтримка у громадах під час криз і надзвичайних ситуацій» відображає значну частину напрацювань кафедр психології та педагогіки і Школи соціальної роботи спільно з Центром психічного здоров'я НаУКМА і являє собою відповідь на актуальні запити фахівців, які працюють з людьми у громадах різних регіонів України в умовах війни. Водночас актуальність програми не вичерпується лише можливістю її застосування у період самих кризових подій і надзвичайних ситуацій, оскільки пропоновані у програмі знання і навички лишатимуться необхідними також в роботі з людьми тривалій час після цих подій, оскільки наслідки їхнього впливу можуть бути тривалими у часі.

Мета сертифікатної програми – підвищення компетентності працівників сфери психосоціальної підтримки (соціальних працівників і психологів) у процесі вирішення складних завдань і проблем з психосоціальної підтримки, розвиток у них навичок з надання допомоги в контексті конкретних проблем, потреб і запитів людей і груп, які постраждали внаслідок кризових подій та/або надзвичайних ситуацій, у громадах різних регіонів України.

- **Особливості участі слухачів у сертифікатній програмі**

Слухачами сертифікатної програми можуть стати:

- працівники громад України, які залучені до роботи з населенням, що зазнало впливу надзвичайних ситуацій, та/або актуально знаходяться в ситуації кризи, мають фахову вищу освіту (зі спеціальностей «Психологія» («Практична психологія») та/або «Соціальна робота») або не мають фахової освіти, але мають вищу освіту за іншими спеціальностями, посідають посади фахівців із соціальної роботи та/або психологів у службах, центрах та НГО, де надають психосоціальну допомогу і підтримку населенню у своїх громадах;

- здобувачі другого (магістерського) рівня освіти за спеціальностями «Психологія» і «Соціальна робота» НаУКМА.

Загальний обсяг навчальної програми - 9 кредитів ЕКТС, у т.ч. з нормативних дисциплін - 9 кредитів, вибіркових – 0 кредитів.

• **Перелік компетентностей випускника сертифікатної програми**

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі надання психосоціальної підтримки, розвинені навички надання допомоги в контексті конкретних проблем, потреб і запитів людей і груп, які постраждали внаслідок кризових подій та/або надзвичайних ситуацій
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК5. Здатність розрізняти продуктивні і непродуктивні підходи у контексті вирішення практичних ситуацій. ЗК6. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК7. Здатність конструктивно спілкуватись та ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність здійснювати аналіз актуальних питань у сфері психосоціальної підтримки людей і груп, що зазнали впливу криз і надзвичайних ситуацій. СК2. Здатність аналізувати проблемні кейси в контексті проблематики психосоціальної підтримки. СК3. Здатність обирати і застосовувати ефективні підходи та інтервенції в роботі з людьми у ситуаціях надання психосоціальної підтримки. СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність з використанням ефективних підходів та інтервенцій. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку діяльність для різних категорій населення у громаді. СК6. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК7. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та дотримуватись їх. СК8. Здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватись загальнолюдськими цінностями.
Програмні результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати у практичній діяльності базові принципи психосоціальної підтримки та психічного здоров'я в умовах кризових/надзвичайних ситуацій та відповідними стратегіями та інтервенціями з урахуванням потреб і ресурсів клієнтів; - використовувати навички диференціювання та діагностики симптомів ПТСР, депресії, тривожного розладу, зловживання психоактивними речовинами та інших станів, які є наслідками переживання травматичних подій; - оцінювати ризики безпеки; - консультувати людей в ситуаціях ризику суїциду та насильства; - надавати першу психологічну допомогу людям в умовах кризових подій, а також в ситуації суїцидальної кризи; - застосовувати знання з кейс-менеджменту та навички побудови мапування психосоціальних послуг у громадах і складання системи перенаправлення; 	

- розуміти основи кризового менеджменту та використовувати у практичній діяльності алгоритми побудови системи реагування громади на кризові/надзвичайні ситуації;
- знати базові принципи профілактики та протидії професійному вигоранню і вікарній травмі, застосовувати навички самопідтримки та турботи про себе.

Для фахівців, які мають фахову вищу освіту з соціальної роботи та/або психології:

- проводити тренінги з першої психологічної допомоги, гейткіпінгу, когнітивного копінгу (групова інтервенція «Думати по-іншому»), та групову роботу з дітьми різного віку, які зазнали впливу кризових або надзвичайних подій.

Для фахівців без фахової вищої освіти з соціальної роботи та/або психології:

- застосовувати навички консультування клієнтів в умовах надзвичайних і кризових ситуаціях на засадах підходу резилієнс;
- використовувати навички залучення і консультування клієнтів у сфері психосоціальної підтримки в умовах криз і надзвичайних ситуацій.

• **Оцінювання результатів навчання слухачів за сертифікатною програмою**

Форми атестації слухачів сертифікатної програми	Атестація здійснюється у формі підсумкових заліків з дисциплін, що входять до сертифікатної програми. Залік проводиться у формі презентації кейсів з особистої професійної діяльності, виконаних на основі знань і навичок, сформованих під час навчання за сертифікатною програмою
--	---

Перелік навчальних модулів, що входять до змісту дисциплін сертифікатної програми (для слухачів, які мають базову вищу освіту)

Для слухачів, які мають базову вищу освіту за спеціальностями «Психологія» та «Соціальна робота»	
1.	Кризові інтервенції
	Навчальні модулі
	1.1. Психосоціальна підтримка, підхід резилієнс: принципи психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (MHPSS) у надзвичайній ситуації. Піраміда інтервенцій
	1.2. Перша психологічна допомога
	1.3. Консультування в ситуаціях ризику суїциду і насильства
	1.4. Перша психологічна допомога у суїцидальній кризі (гейткіпінг)
	1.5. Мобілізація громади під час надзвичайної ситуації. Основи кризового менеджменту
2.	Система психосоціальної підтримки у громаді
	Навчальні модулі
	2.1. Діагностичні критерії депресії, травми, тривожного розладу, зловживання ПАР, гострого стресу, горя.
	2.2. Перенаправлення, складання мапи послуг MHPSS у громаді
	2.3. Кейс- менеджмент
	2.4. Потреби, проблеми і ресурси фахівців. Професійне вигорання і вікарна травма. Турбота фахівців про себе.
	2.5. Групові інтервенції з когнітивного копінгу
3.	Тренінг для тренерів
	3.1. Перша психологічна допомога: тренінг для тренерів
	3.2. Превенція суїцидів у громадах, гейткіпінг: тренінг для тренерів
	3.3. Групові роботи з дітьми різних вікових груп, які зазнали впливу кризових і надзвичайних ситуацій

	3.4. Групова інтервенція з когнітивного копіngu: тренінг для тренерів
	Для слухачів без базової вищої освіти за спеціальностями «Психологія» та «Соціальна робота»
1.	Основи психосоціальної підтримки і базові навички фахівця
	Навчальні модулі
	1.1. Психосоціальна підтримка: підхід резилієнс
	1.2. Основи консультування у соціальній роботі та психологічній підтримці
2.	Кризові інтервенції
	Навчальні модулі
	2.1. Принципи психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (МНПSS) у надзвичайній ситуації. Піраміда інтервенцій
	2.2. Перша психологічна допомога
	2.3. Консультування в ситуаціях ризику безпеки: консультування клієнтів з ризиком суїциду; консультування клієнтів з ризиком скоєння насильства щодо інших людей; - консультування клієнтів, які перебувають в ситуації ризику міжособистісного насильства з боку іншої людини
	2.4. Перша психологічна допомога у суїцидальній кризі (гейткіпінг)
	2.5. Мобілізація громади під час надзвичайної ситуації. Основи кризового менеджменту
2.	Система психосоціальної підтримки у громаді
	Навчальні модулі
	3.1. Діагностичні критерії депресії, травми, тривожного розладу, зловживання ПАР, гострого стресу, горя.
	3.2. Перенаправлення, складання мапи послуг МНПSS у громаді
	3.3. Кейс-менеджмент
	3.4. Потреби, проблеми і ресурси фахівців. Професійне вигорання і вікарна травма. Турбота фахівців про себе.
	3.5. Групова інтервенція з когнітивного копіngu

- **Вимоги до випуску**

Завершена сертифікатна програма «Психологія особистісного розвитку» обсягом 9 кредитів ЄКТС — успішно складені заліки.

- **Форма навчання**

Денна, дистанційна.

- **Керівник сертифікатної програми:**

Чернобровкіна Віра Андріївна – доктор психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки факультету охорони здоров'я, соціальної роботи та психології НаУКМА